

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2024/25:SfU11

En ny ordning för asylsökandes boende

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i bl.a. lagen om mottagande av asylsökande m.fl. och utlänningslagen.

Förslagen innebär att asylsökande som huvudregel endast ska ha rätt till ekonomiskt bistånd under asyltiden om de bor enbart på den plats på ett asylboende som de har tilldelats, Migrationsverket får möjlighet att undersöka asylsökandes boende- och förvaringsutrymmen på asylboendena i syfte att kontrollera att asylsökanden bor på den tilldelade boendeplatsen och att en ansökan om uppehållstillstånd får betraktas som återkallad för asylsökande som inte bor på ett asylboende och inte håller Migrationsverket underrättat om sin bostadsadress. Vidare föreslås att det införs en lagreglerad skyldighet för asylsökande att delta i samhällsintroduktion.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2025.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns sex reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2024/25:49 En ny ordning för asylsökandes boende.

Sex yrkanden i följdmotioner.

Sju yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
En ny ordning för asylsökandes boende	6
Reservationer	13
1. Avslag på propositionen, punkt 1 (V)	13
2. Regeringens lagförslag, punkt 2 (MP)	13
3. Eget boende, punkt 3 (S)	14
4. Eget boende, punkt 3 (C)	15
5. Asylboende och introduktion i samhället, punkt 4 (V)	16
6. Asylboende och introduktion i samhället, punkt 4 (MP)	16
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	18
Propositionen	18
Följdmotionerna	18
Motioner från allmänna motionstiden 2024/25	19
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	20

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Avslag på propositionen

Riksdagen avslår motion

2024/25:3263 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 1.

Reservation 1 (V)

2. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.,

2. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),

3. lag om ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:49 punkterna 1–3 och avslår motion

2024/25:3269 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 2 (MP)

3. Eget boende

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1589 av Lawen Redar (S),

2024/25:2176 av Eva Lindh m.fl. (S),

2024/25:2504 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S),

2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 7,

2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 11,

2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 6,

2024/25:3072 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 9 och

2024/25:3266 av Anders Ygeman m.fl. (S).

Reservation 3 (S)

Reservation 4 (C)

4. Asylboende och introduktion i samhället

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:3263 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkandena 2 och 3 samt

2024/25:3269 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 2.

Reservation 5 (V)

Reservation 6 (MP)

Stockholm den 14 januari 2025

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Viktor Wärnick

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Viktor Wärnick (M), Ludvig Aspling (SD), Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Clara Aranda (SD), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S), Daniel Persson (SD), Ola Möller (S), Magnus Resare (M), Ingemar Kihlström (KD), Nima Gholam Ali Pour (SD), Patrik Karlson (L), Caroline Högström (M), Isabell Mixter (V), Anders W Jonsson (C) och Annika Hirvonen (MP).

Redogörelse för ärendet

I september 2021 fick en särskild utredare i uppdrag att bl.a. föreslå en ny ordning för det initiala mottagandet av asylsökande, en lagreglerad skyldighet för asylsökande att delta i samhällsintroduktion samt åtgärder vid misskötsamhet vid Migrationsverkets boenden.

I november 2022 överlämnade utredningen delbetänkandet En ny ordning för asylsökandes boende (SOU 2022:64). I denna proposition behandlar regeringen lagförslagen i delbetänkandet, som handlar om boende på asylboende, deltagande i samhällsintroduktion och polishandräckning när någon inte flyttar från ett asylboende frivilligt.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut och motionsförslagen finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

Utskottets överväganden

En ny ordning för asylsökandes boende

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i bl.a. lagen om mottagande av asylsökande m.fl. om en ny ordning för asylsökandes boende. Riksdagen avslår motionsyrkanden om att avslå propositionen helt eller delvis och om att regeringen ska återkomma med förslag för att avskaffa eller begränsa möjligheten till eget boende. Riksdagen avslår även motioner om Migrationsverkets anläggningsboenden och introduktionen av asylsökande.

Jämför reservation 1 (V), 2 (MP), 3 (S), 4 (C), 5 (V) och 6 (MP).

Gällande ordning

Migrationsverket har enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., förkortad LMA, huvudansvaret för mottagandet av asylsökande. Det innebär bl.a. att myndigheten ska erbjuda asylsökande boende.

Migrationsverket ska enligt 2 § LMA ha huvudansvaret för mottagandet av asylsökande och ska för detta ändamål driva förläggningar. En utlänning som inte önskar utnyttja en erbjuden plats på en förläggning ska ändå registreras vid en sådan (3 § LMA).

Enligt 13 § LMA har asylsökande som saknar egna medel bl.a. rätt till bistånd för sin dagliga livsföring (dagersättning) samt för annat angeläget behov (särskilt bidrag).

Dagersättningen kan sättas ned helt eller delvis bl.a. om den asylsökande försvarar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att inte medverka till att klarlägga sin identitet eller genom att hålla sig undan (10 § LMA).

Sedan 2020 gäller att asylsökande som ordnar boende på egen hand i ett område som anses ha sociala och ekonomiska utmaningar som huvudregel inte har rätt till dagersättning och särskilt bidrag (10 a § LMA).

Propositionen

En ny ordning för asylsökandes boende

I propositionen anges att vid införandet av 1994 års regler uppskattades det att ca 10 procent av de asylsökande skulle ordna sitt boende själva. De senaste fyra åren har dock andelen asylsökande i eget boende uppgått till mellan ca 60 och 65 procent, detta trots att rätten till bostadsersättning begränsats både 2005 och 2020.

Enligt propositionen bor asylsökande i Sverige i eget boende i en utsträckning som saknar motsvarighet i andra jämförbara länder. I t.ex. Danmark och Norge krävs som huvudregel att asylsökande bor på statliga boenden för att ha rätt till ekonomiska förmåner.

Asylsökande bosätter sig i många fall i områden där utanförskapet är stort och i ett begränsat antal kommuner. Det är enligt regeringen särskilt oroande att asylsökande tenderar att söka sig till dessa områden eftersom det riskerar att förvärra befintliga problem, med bl.a. utanförskap och arbetslöshet. Systemet med eget boende försvårar även för dessa kommuners planering av t.ex. skola och sjukvård. En övervägande del av de asylsökande som bor i eget boende under asyلتiden bor kvar i samma område även efter att uppehållstillstånd beviljats. Enligt regeringen har möjligheten att välja eget boende under asyلتiden bidragit till att asylsökande hamnar i utanförskap i områden med socioekonomiska utmaningar, i stället för att de inkluderas i samhället.

Regeringen bedömer sammanfattningsvis att dagens system med eget boende för asylsökande är förenat med betydande negativa konsekvenser både för de asylsökande och för samhället. Regeringen anser därför att det är angeläget att det genomförs ändringar för att åstadkomma ett mer ordnat och effektivt mottagande av asylsökande.

Regeringens utgångspunkt är att mottagandet av asylsökande i Sverige ska ske under ordnade och effektiva former. Mottagandet måste vara utformat så att det främjar en effektiv asylprocess och ett välfungerande återvändande samt så att utbredningen av det s.k. skuggsamhället motverkas. För regeringen är det tydligt att dagens system med eget boende för asylsökande i realiteten motverkar dessa målsättningar.

Regeringen föreslår därför att en asylsökande som utgångspunkt ska tilldelas en boendeplats av Migrationsverket i samband med att han eller hon ansöker om asyl. Migrationsverket ska även senare under asylprocessen tilldela en asylsökande, som av något skäl inte bor på ett asylboende, en boendeplats om den asylsökande ber om det. På samma sätt som i dag kan Migrationsverket också vid behov besluta att en asylsökande ska flytta till ett annat boende och tilldela sökanden en ny plats.

Asylsökande och utlänningar som omfattas av massflyktsdirektivet ska, oavsett boendeform, registreras vid ett boende.

Migrationsverkets beslut att tilldela eller erbjuda plats på ett boende ska inte kunna överklagas.

Regeringen föreslår vidare att Migrationsverkets boenden ska benämnas asylboenden i stället för förläggningar.

Dagersättning och särskilt bidrag

Regeringen anser att den nuvarande möjligheten att bo i eget boende med rätt till ekonomiska förmåner bör tas bort, och att boende i asylboende ska vara ett villkor för att få rätt till dagersättning och särskilt bidrag. Det innebär att

Migrationsverket dels som en del av prövningen av rätten till dagersättning eller särskilt bidrag ska pröva om den asylsökande bor på tilldelad boendeplats, dels ska ompröva frågan om dagersättning om boendeförhållandena ändras på ett sådant sätt att den asylsökande inte längre bor på ett asylboende i enlighet med villkoret.

Undantag från boendevillkoret i enskilda fall och i extraordinära situationer

Villkoret att asylsökande ska bo på ett asylboende för att få dagersättning och särskilt bidrag ska inte gälla för en asylsökande som bor tillsammans med en medlem av den närmaste familjen som är bosatt i Sverige, och inte heller för en asylsökande som med hänsyn till sina personliga förhållanden har synnerliga skäl för att inte bo på asylboende.

Om tillströmningen av asylsökande eller utlänningar som ansöker om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd har varit eller kan väntas bli särskilt omfattande och om det är nödvändigt för att tillgodose behovet av boendeplatser på asylboenden ska regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kunna meddela föreskrifter om undantag från boendevillkoret.

Utökad kontroll av asylsökandes boendeförhållanden

Migrationsverket ska få undersöka det boendetrymme och de slutna förvaringsställen som den asylsökande disponerar på asylboendet, om det kan misstänkas att den asylsökande inte bor på den tilldelade boendeplatsen och undersökningen behövs för att kunna bedöma om han eller hon uppfyller boendevillkoret för dagersättning och särskilt bidrag.

Undersökningen ska genomföras i närvaro av ett vittne. All den hänsyn som omständigheterna medger ska iakttas.

Beslutet att genomföra en undersökning ska gälla omedelbart.

Grund för att anse en ansökan om uppehållstillstånd återkallad

Regeringen föreslår att asylsökande och utlänningar som omfattas av massflyktsdirektivet ska hålla Migrationsverket underrättat om sin bostadsadress.

Om en asylsökande inte håller Migrationsverket underrättat om sin bostadsadress ska Migrationsverket få betrakta ansökan om uppehållstillstånd som återkallad. Det ska dock inte gälla om utlänningen visar att underlåtenheten beror på omständigheter som han eller hon inte har kunnat råda över. Det ska inte heller gälla om utlänningen är ett barn.

Handräckning vid flytt till en ny boendeplats

Regeringen föreslår att om Migrationsverket begär det ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut om att en utlänning ska lämna en boendeplats.

Hjälp ska endast få begäras om det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismanns särskilda befogenheter att använda våld eller tvång enligt polislagen behöver tillgripas, eller om det annars finns synnerliga skäl.

En skyldighet att delta i samhällsintroduktion

Enligt regeringens förslag ska asylsökande och utlänningar som omfattas av massflyktsdirektivet vara skyldiga att delta i samhällsintroduktion, om de har fyllt 16 år. Samhällsintroduktionen ska anordnas av Migrationsverket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om samhällsintroduktionens omfattning.

Skyldigheten att delta i samhällsintroduktion ska enligt regeringens förslag inte gälla för utlänningar som med hänsyn till sina personliga förhållanden har synnerliga skäl att inte delta.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2025.

För utlänningar som är registrerade vid en förläggning vid ikraftträdandet ska äldre bestämmelser om villkor för dagersättning och särskilt bidrag vid boende i eget boende gälla t.o.m. den 31 augusti 2025 och de nya bestämmelserna om boende på asylboende som villkor för dagersättning och särskilt bidrag fr.o.m. den 1 september 2025.

Tillkännagivande

Regeringen bedömer att förslagen i denna proposition delvis tillgodoser ett tidigare tillkännagivande om åtgärder mot skuggsamhället (bet. 2021/22:SfU16 punkt 1, rskr. 2021/22:196). Av tillkännagivandet följer att regeringen bör återkomma med förslag om att asylsökande ska vara skyldiga att vara tillgängliga för Migrationsverket, att det bör införas en anmälningsplikt för asylsökande, samt att en person som avviker utan att lämna kontaktuppgifter automatiskt ska förlora rätten till boende och bidrag (bet. 2021/22:SfU16 s. 14). Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

Motionerna

Regeringens lagförslag

I kommittémotion 2024/25:3263 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkar motionärerna att riksdagen ska avslå propositionen (yrkande 1).

I kommittémotion 2024/25:3269 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkar motionärerna att propositionen ska avslås förutom den del som handlar om samhällsintroduktion (yrkande 1).

Eget boende

I kommittémotion 2024/25:3266 av Anders Ygeman m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att eget boende som alternativ för asylsökande bör starkt begränsas och endast tillåtas vid synnerliga skäl. Liknande yrkanden om eget boende framställs i kommittémotionerna 2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 6 och 2024/25:3072 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 9. Även i motionerna 2024/25:1589 av Lawen Redar (S), 2024/25:2176 av Eva Lindh m.fl. (S), 2024/25:2504 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S) och 2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 7 begärs tillkännagivanden om eget boende.

I kommittémotion 2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) begärs ett tillkännagivande om att möjligheten för asylsökande att bo i eget boende under asyltiden bör begränsas (yrkande 11).

Asylboende och introduktion i samhället

I kommittémotion 2024/25:3263 av Tony Haddou m.fl. (V) begärs tillkännagivanden om att regeringen bör återkomma med förslag om att förbättra situationen på Migrationsverkets anläggningsboenden (yrkande 2) och introduktionen av asylsökande in i samhället (yrkande 3).

I kommittémotion 2024/25:3269 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) begärs ett tillkännagivande om att Migrationsverkets boenden bör reformeras till mindre enheter eller enskilda lägenheter insprängda i ordinarie bostadsbestånd (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Syftet med lagen om mottagande av asylsökande m.fl. var när den infördes 1994 att främja att asylsökande i större omfattning skulle ordna boende på egen hand. Mottagandet skulle präglas mindre av omhändertagande och mer av ett ökat eget ansvarstagande (prop. 1993/94:94 s. 33 och 34). Inför reformen uppskattades det att ca 10 procent av de asylsökande skulle ordna sitt boende själva. Utskottet noterar dock att de senaste fyra åren har andelen uppgått till mellan ca 60 och 65 procent, trots att rätten till bostadsersättning begränsats vid ett par tillfällen, bl.a. i syfte att fler asylsökande skulle välja att bo på Migrationsverkets boenden. Utskottet kan efter 30 års tillämpning konstatera att eget boende kommit att bli långt mer omfattande än vad som först förutsågs. Det kan även noteras att i Sverige bor asylsökande i eget boende i större utsträckning än i andra jämförbara länder. I exempelvis Danmark och Norge krävs som huvudregel att asylsökande bor på statliga boenden för att ha rätt till ekonomiska förmåner.

Även med beaktande av de positiva aspekter som kan finnas för den enskilde med eget boende – t.ex. en högre grad av självbestämmande och närhet till släkt och vänner – står det enligt utskottet klart att det finns betydande nackdelar både för enskilda och för samhället med nuvarande ordning.

Asylsökande bosätter sig i många fall i områden där utanförskapet är stort, i ett begränsat antal kommuner, vilket i sin tur riskerar att förvärra befintliga problem med bl.a. utanförskap och arbetslöshet samt försvåra för dessa kommuners planering av t.ex. skola och sjukvård. Utskottet delar regeringens bedömning att de avsedda fördelarna med systemet med eget boende, exempelvis ökad integration, inte har uppnåtts.

Utskottet anser därmed, i likhet med regeringen, att asylsökande i stället som huvudregel bör bo på Migrationsverkets boenden. På så sätt kan det säkerställas att de asylsökande lever under ordnade boendeförhållanden och inte i utanförskap eller ekonomisk och social utsatthet. Det innebär vidare att Migrationsverket har kännedom om var den asylsökande befinner sig, vilket är en förutsättning för att asylprocessen och återvändandearbetet ska fungera effektivt och att handläggningstiderna ska kunna kortas.

Som regeringen anser utskottet att en självklar utgångspunkt är att Migrationsverkets boenden ska ge en trygg boendemiljö för alla asylsökande under asyltiden, att de asylsökande i enlighet med EU-rätten ska få sina grundläggande behov tillgodosedda på boendena och att bl.a. barnets rättigheter fullt ut ska beaktas i enlighet med barnkonventionen (SÖ 1990:20).

Utskottet kan konstatera att förslagen också kommer att medföra en effektivare asylprocess. En effektiv asylprocess är inte bara positivt för myndigheternas arbete och samhället i stort utan även för de individer som väntar på besked i frågan om uppehållstillstånd. En ordning som innebär att fler asylsökande bor på Migrationsverkets boenden möjliggör att mottagandet kan organiseras på ett mer ändamålsenligt och effektivt sätt än i dag, t.ex. genom en närhet till asylprövningsverksamheten och eventuell placering på återvändandecenter med fokus på åtgärder för att förbereda ett återvändande för de utlänningar som fått avslag på sin asylansökan.

Därutöver innebär ett system där asylsökande bor på Migrationsverkets boenden att de lättare får del av information och insatser. Utskottet delar regeringens bedömning att en sådan ordning kan bidra till att fler personer deltar i samhällsintroduktion och genomgår den hälsoundersökning som erbjuds. På Migrationsverkets bemannade boenden finns det dessutom större möjligheter att upptäcka och motverka våld, hot och förtryck och olika former av utnyttjande av asylsökande. En närmare kontakt med myndigheterna kan också generellt underlätta för asylsökande att delta i olika former av aktiviteter eller sysselsättning. Detta ger enligt utskottet goda förutsättningar för ett mer ordnat och effektivt mottagande.

Med det sagda tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motionerna 2024/25:3263 (V) yrkande 1 och 2024/25:3269 (MP) yrkande 1.

Utskottet kan konstatera att arbetet med att reformera och effektivisera mottagandet av asylsökande inte är slutfört. I utredningsbetänkandet SOU 2024:68 lämnas en rad förslag avseende asylmottagandet med syftet att säkerställa ett legitimt och långsiktigt hållbart regelverk. Utredningen föreslår bl.a. att skyldigheten att bo på asylboende ska kopplas till en skyldighet för asylsökande att anmäla sig till Migrationsverket. Nödvändiga undantag i

enskilda fall ska endast kunna göras inom ramen för möjligheten att söka tillfälliga tillstånd och vid prövningarna av om dagersättningen ska sättas ned. Utskottet anser att beredningen av utredningens förslag bör avvaktas.

Med det anförda saknas det skäl för riksdagen att nu rikta tillkännagivanden till regeringen om fler förslag på området eller ett fullständigt avskaffande av möjligheten till eget boende. Därmed avstyrks även motionerna 2024/25:3263 (V) yrkandena 2 och 3, 2024/25:3266 (S), 2024/25:3269 (MP) yrkande 2 samt 2024/25:1589 (S), 2024/25:2176 (S), 2024/25:2504 (S), 2024/25:2514 (S) yrkande 7, 2024/25:2949 (C) yrkande 11, 2024/25:3025 (S) yrkande 6 och 2024/25:3072 (S) yrkande 9.

Reservationer

1. Avslag på propositionen, punkt 1 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3263 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 1.

Ställningstagande

Det är inte klarlagt hur utökade sanktioner mot asylsökande som väljer eget boende ska förbättra situationen för dem. Det behövs i stället ett mottagande med insatser av hög kvalitet och tillgänglighet som underlättar för människor att starta sina nya liv i Sverige. Det finns brister i hur eget boende fungerar i dag, men ett ensidigt fokus på dessa problem osynliggör bristerna i Migrationsverkets anläggningsboenden, med t.ex. trångboddhet och otrygghet. Om regeringen vill att en större andel asylsökande ska välja att bosätta sig i anläggningsboenden borde den rimligen fokusera på att förbättra situationen på dessa boenden. Särskilt mot bakgrund av att de tidigare lagändringar som försämrat villkoren för de som bor i eget boende inte fått avsedd effekt. Propositionen bör avslås.

2. Regeringens lagförslag, punkt 2 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen

a) antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. i de delar det avser 3 c och 23 b §§ och avslår lagförslaget i övrigt.

b) avslår regeringens förslag till

1. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),

2. lag om ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3269 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1,

bifaller delvis proposition 2024/25:49 punkt 1 och avslår proposition 2024/25:49 punkterna 2 och 3.

Ställningstagande

I dag har asylsökande möjlighet att antingen ordna eget boende eller erbjudas plats på något av Migrationsverkets boenden. Med regeringens förslag inskränks möjligheten att välja eget boende genom att dagersättning dras in. Förslaget innebär inskränkningar i rätten att röra sig fritt och välja bosättningsort, rätten till privat- och familjeliv samt rätten till en tillfredsställande levnadsstandard och lämplig bostad. Utredningen har inte visat att förslagen är lämpliga och nödvändiga i relation till förslagets syfte i enlighet med proportionalitetsprincipen. Regeringens lagförslag utöver införandet av en obligatorisk samhällsintroduktion kommer att försämra människors möjligheter att komma in i samhället. Regeringens lagförslag i de delar som rör samhällsintroduktionen bör därför bifallas och lagförslagen i övrigt avslås.

3. Eget boende, punkt 3 (S)

av Anders Ygeman (S), Sanne Lennström (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S) och Ola Möller (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:1589 av Lawen Redar (S),

2024/25:2176 av Eva Lindh m.fl. (S),

2024/25:2504 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S),

2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 7,

2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 6,

2024/25:3072 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 9 och

2024/25:3266 av Anders Ygeman m.fl. (S) samt

avslår motion

2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 11.

Ställningstagande

Möjligheten för asylsökande att under asylprövningstiden, i avvaktan på beslut om eventuellt uppehållstillstånd, bo i eget boende har i dag blivit det allra vanligaste. De negativa effekterna har dock med tiden blivit mycket tydliga i de kommuner som tar emot många flyktingar. Med regeringens proposition kommer eget boende dock att finnas kvar som en möjlighet. Migrationsverket

och regeringen har själva bedömt att ca hälften av de asylsökande kommer fortsätta att välja eget boende – trots att de inte längre får någon dagersättning. Regeringen bör därför återkomma med förslag som tydligt avskaffar möjligheten till eget boende och behåller möjligheten endast i mycket begränsade undantagsfall.

4. Eget boende, punkt 3 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 11 och
avslår motionerna
2024/25:1589 av Lawen Redar (S),
2024/25:2176 av Eva Lindh m.fl. (S),
2024/25:2504 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S),
2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S) yrkande 7,
2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S) yrkande 6,
2024/25:3072 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 9 och
2024/25:3266 av Anders Ygeman m.fl. (S).

Ställningstagande

Utredningar har visat att ett eget boende under asyltiden bidrar till utanförskap och ökar segregationen. Ofta bor asylsökande inneboende hos någon annan vilket exempelvis leder till trångboddhet. Vidare kan den som får uppehållstillstånd ofta bor kvar i samma område utan eget hyreskontrakt, i stället för att erbjudas boende enligt bostättningslagen. De som bor i eget boende får också mindre information och färre insatser under asyltiden vilket försvårar förutsättningarna för lyckad integration om personen får uppehållstillstånd. Det försvårar även för ett eventuellt återvändande eftersom den asylsökande inte på samma sätt finns tillgänglig. Möjligheten till eget boende bör med hänvisning till Migrationsverkets korta handläggningstider begränsas och endast tillåtas i undantagsfall.

5. Asylboende och introduktion i samhället, punkt 4 (V)

av Isabell Mixter (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3263 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkandena 2 och 3 samt avslår motion

2024/25:3269 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

En bra boendesituation är en central del av ett välfungerande mottagande. Migrationsverkets anläggningsboenden behöver förbättras på flera punkter varför regeringen bör ta initiativ till att förbättra situationen på de anläggningsboenden som Migrationsverket tillhandahåller. Detta blir extra viktigt om förslagen i propositionen genomförs.

Betydelsen av en gedigen samhällsintroduktion kan inte överskattas. Informationen som förmedlas måste vara av hög kvalitet och ge värdefull kunskap. Att komma in i samhället och bli en del av det sker i första hand genom att delta i samhället och träffa andra människor genom exempelvis arbete, aktiviteter arrangerade av civilsamhället eller andra sociala sammanhang, något som begränsas av asylboendenas ofta otillgängliga placering. Regeringen bör återkomma med förslag som förbättrar introduktionen av asylsökande in i samhället.

6. Asylboende och introduktion i samhället, punkt 4 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3269 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 2 och avslår motion

2024/25:3263 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

För att bidra till mer blandade bostadsområden och för att främja integrationen av nyanlända bör Migrationsverket eftersträva att erbjuda asylsökande bostäder på platser och i områden så att det bidrar till mer blandade bostadsområden. Migrationsverkets boenden bör också reformeras till mindre enheter eller enskilda lägenheter insprängda i ordinarie bostadsbestånd och dessa bör finnas över hela landet.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2024/25:49 En ny ordning för asylsökandes boende:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Följdmotionerna

2024/25:3263 av Tony Haddou m.fl. (V):

1. Riksdagen avslår proposition 2024/25:49 En ny ordning för asylsökandes boende.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att förbättra situationen på de anläggningsboenden för asylsökande som Migrationsverket tillhandahåller och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som förbättrar introduktionen av asylsökande in i samhället och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3266 av Anders Ygeman m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att eget boende som alternativ för asylsökande bör starkt begränsas och endast tillåtas vid synnerliga skäl, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:3269 av Annika Hirvonen m.fl. (MP):

1. Riksdagen avslår proposition 2024/25:49 En ny ordning för asylsökandes boende, utom den del som handlar om samhällsintroduktion.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverkets boenden bör reformeras till mindre enheter eller enskilda lägenheter insprängda i ordinarie bostadsbestånd och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:1589 av Lawen Redar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa EBO och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2176 av Eva Lindh m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2504 av Ingela Nylund Watz m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att avskaffa EBO-lagen och om förutsättningarna för etablering av asylboenden och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2514 av Mathias Tegnér m.fl. (S):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2949 av Jonny Cato m.fl. (C):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa möjligheten för asylsökande att bo i eget boende under asyltiden och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3025 av Anders Ygeman m.fl. (S):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla EBO och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3072 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.²

dels att 10 a och 16 §§ ska upphöra att gälla,

dels att nuvarande 12 a och 19 §§ ska betecknas 19 b och 23 c §§,

dels att 1 a, 1 b, 2–3 a, 4, 8, 10, 13–15, nya 19 b, 22, nya 23 c, och 24 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 23 a § ska lyda ”Rätt att meddela föreskrifter,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 3 c, 8 a, 19 a, 19 c, 23 b och 23 d §§, och närmast före 3 c, 19 a och 19 b §§ nya rubriker av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 a §³

Barn under 18 år som saknar uppehållstillstånd och som inte vistas på *en förläggning* omfattas inte av denna lag, om de bor hos en vårdnadshavare som har uppehållstillstånd.

Barn under 18 år som saknar uppehållstillstånd och som inte *bor* på *ett asylboende* omfattas inte av denna lag, om de bor hos en vårdnadshavare som har uppehållstillstånd.

Utlänningar som är medborgare i någon av Europeiska unionens medlemsstater omfattas av denna lag endast om det finns synnerliga skäl för det.

Utlänningar som avses i 1 § första stycket 1 som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd och vars rätt till bistånd enligt denna lag har upphört omfattas inte av lagen om de ansöker om ett fortsatt tillstånd på samma grund eller ansöker om ett nytt tillstånd med stöd av någon bestämmelse i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå och ansökan har kommit in till Migrationsverket innan det tidigare tillståndet har upphört att gälla.

En utlänning som vistas här med stöd av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 eller 15 b § utlänningslagen (2005:716)

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd (omarbetning), i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse av rubriken närmast före 23 a § 2022:1006.

³ Senaste lydelse 2021:769.

omfattas inte av denna lag. Detsamma gäller en utlänning för vilken en ansökan om ett sådant tillstånd är under prövning.

1 b §⁴

I 2, 3 och 3 a §§ finns särskilda bestämmelser om mottagande av barn under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skilda från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträdare (ensamkommande barn). Bestämmelserna är tillämpliga endast så länge barnet är att anse som ensamkommande.

I 2 och 3 §§ finns särskilda bestämmelser om mottagande av barn under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skilda från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträdare (ensamkommande barn). Bestämmelserna är tillämpliga endast så länge barnet är att anse som ensamkommande.

2 §⁵

Migrationsverket ska ha huvudansvaret för mottagandet av utlänningar som avses i 1 § första stycket 1 och 2 och för detta ändamål driva *förläggningar*. Migrationsverket får uppdra åt andra att driva *förläggningar*.

En kommun får anordna boenden för ensamkommande barn som omfattas av 1 § första stycket 1 och 2. Det som sägs om *förläggningar* i 14 och 15 §§ ska gälla även sådana boenden.

En kommun får också anordna boenden för övriga utlänningar som avses i 1 § första stycket 2. Det som sägs om *förläggningar* i denna lag ska gälla även sådana boenden.

Migrationsverket ska ha huvudansvaret för mottagandet av utlänningar som avses i 1 § första stycket 1 och 2 och för detta ändamål driva *asylboenden*. Migrationsverket får uppdra åt andra att driva *asylboenden*.

En kommun får anordna boenden för ensamkommande barn som omfattas av 1 § första stycket 1 och 2. Det som sägs om *asylboenden* i 14 och 15 §§ ska gälla även sådana boenden.

En kommun får också anordna boenden för övriga utlänningar som avses i 1 § första stycket 2. Det som sägs om *asylboenden* i denna lag ska gälla även sådana boenden.

3 §⁶

Utlänningar som avses i 1 § första stycket 1 och 2 ska av Migrationsverket *erbjudas* plats på *en förläggning*. För utlänningar som avses i 1 § första stycket 2 får Migrationsverket *även* anvisa en kommun som ska ordna boendet.

Utlänningar som avses i 1 § första stycket 1 ska av Migrationsverket *tilldelas en* plats på *ett asylboende*. För utlänningar som avses i 1 § första stycket 2 ska Migrationsverket *erbjuda en plats på ett asylboende eller* anvisa en kommun som ska ordna boendet.

⁴ Senaste lydelse 2018:346.

⁵ Senaste lydelse 2022:1006.

⁶ Senaste lydelse 2022:1006.

Första stycket gäller inte ensamkommande barn som avses i 1 § första stycket 1 och 2. För dessa barn ska Migrationsverket i stället anvisa en kommun som ska ordna boendet. När Migrationsverket anvisat en kommun ska det anses att barnet vistas i den kommunen i den mening som avses i 2 a kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453).

En kommun som har anvisats att ta emot ett ensamkommande barn får placera barnet i ett boende i en annan kommun endast om

1. kommunerna har ingått en överenskommelse om placeringen,
2. placeringen sker med stöd av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga eller med stöd av socialtjänstlagen i fråga om barn med motsvarande vårdbehov, eller
3. det med hänsyn till barnets vårdbehov finns synnerliga skäl.

3 a §⁷

En utlänning som avses i 1 § första stycket 1 och 2 *och som inte önskar utnyttja en erbjuden plats på en förläggning ska ändå registreras vid en sådan. Alla ensamkommande barn som avses i 1 § första stycket 1 och 2 ska registreras vid en förläggning.* Migrationsverket ansvarar sedan för att bistånd lämnas enligt denna lag.

En utlänning som avses i 1 § första stycket 1 och 2 ska registreras vid ett asylboende. Migrationsverket ansvarar sedan för att bistånd lämnas enligt denna lag.

För utlänningar som avses i 1 § första stycket 3 ska biståndet lämnas av socialnämnden i den kommun där utlänningen vistas.

En kommun ska lämna bistånd enligt denna lag till utlänningar som avses i 1 § första stycket 2 om de vistas i kommunen och om biståndet behövs till dess att Migrationsverket tar över ansvaret för att bistånd lämnas.

Samhällsintroduktion

3 c §

En utlänning som avses i 1 § första stycket 1 och 2 ska delta i samhällsintroduktion, om han eller hon har fyllt 16 år. Det gäller dock inte om utlänningen med hänsyn till sina personliga förhållanden har synnerliga skäl att inte delta.

Samhällsintroduktionen ska anordnas av Migrationsverket.

⁷ Senaste lydelse 2018:346.

4 §⁸

Migrationsverket *skall i lämplig omfattning* ge dem som avses i 1 § första stycket 1 och 2 sysselsättning genom att de får tillfälle att delta i svenskundervisning, i skötseln av *förläggningar* och i annan verksamhet som bidrar till att göra vistelsen meningsfull.

Migrationsverket *får* ge dem som avses i 1 § första stycket 1 och 2 sysselsättning genom att de får tillfälle att delta i svenskundervisning, i skötseln av *asylboenden* och i annan verksamhet som bidrar till att göra vistelsen meningsfull.

8 §⁹

Bistånd enligt 13–19 §§ lämnas till utlännningar som avses i 1 § första stycket 1 och 2 under förutsättning att de är registrerade vid *en förläggning*.

Utlänningar som *vistas* på *förläggning* har rätt till bistånd även efter det att de har beviljats uppehållstillstånd, om de inte anvisats eller kunnat utnyttja en anvisad plats i en kommun.

Utlänningar som inte *vistas* på *förläggning* har rätt till bistånd även under en månad från *den dag de har beviljats* uppehållstillstånd.

Bostadsersättning, dagersättning och särskilt bidrag får inte betalas ut för tid då en utlännning deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program som kan ge rätt till etableringsersättning.

Bistånd enligt 13–19 §§ lämnas till utlännningar som avses i 1 § första stycket 1 och 2 under förutsättning att de är registrerade vid *ett asylboende*.

Utlänningar som *bor* på *ett asylboende* har rätt till bistånd även efter det att de har beviljats uppehållstillstånd, om de inte anvisats eller kunnat utnyttja en anvisad plats i en kommun.

Utlänningar som inte *bor* på *ett asylboende* och som har rätt till *bistånd enligt denna lag* har rätt till bistånd även *efter det att de har beviljats uppehållstillstånd*, under en månad från *dagen för beslutet om uppehållstillstånd*.

Dagersättning och särskilt bidrag får inte betalas ut för tid då en utlännning deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program som kan ge rätt till etableringsersättning.

8 a §

En utlännning som avses i 1 § första stycket 1 har rätt till dagersättning och särskilt bidrag enligt 17 respektive 18 § endast under förutsättning att utlännningen bor enbart på det asylboende där han eller hon har tilldelats plats enligt 3 § första stycket.

Första stycket gäller inte för ensamkommande barn. Det gäller inte heller för en utlännning som

⁸ Senaste lydelse 2000:296.

⁹ Senaste lydelse 2017:586.

1. bor tillsammans med en medlem av den närmaste familjen som är bosatt i Sverige, eller

2. med hänsyn till sina personliga förhållanden har synnerliga skäl att inte bo på asylboende.

10 §¹⁰

Dagersättning enligt 17 § får sättas ned för en utlänning som fyllt 18 år om han eller hon

1. utan giltigt skäl vägrar att delta i verksamhet som avses i 4 §,
2. försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att inte medverka till att klarlägga sin identitet, eller
3. försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att hålla sig undan.

Nedsättning enligt första stycket får dock inte avse den del av ersättningen som är avsedd att täcka utgifter för utlänningens egen mathållning.

Dagersättningen får sättas ned helt för utlänningar som avses i 1 § första stycket 1 eller 2 om utlänningen även efter det att nedsättning har gjorts enligt första stycket

1. utan giltigt skäl vägrar att delta i verksamhet som avses i 4 §,
2. försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att inte medverka till att klarlägga sin identitet, eller
3. försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att hålla sig undan,

om utlänningen erbjuds plats på *en förläggning* och fri kost ingår i den erbjudna inkvarteringen.

Bestämmelserna om nedsättning av dagersättning tillämpas också i de fall en utlänning utan giltigt skäl vägrar medverka till åtgärd som är nödvändig för att ett beslut om avvisning eller utvisning *skall* kunna verkställas.

Nedsättning enligt tredje stycket får endast ske om utlänningen erbjuds plats på ett asylboende och fri kost ingår i den erbjudna inkvarteringen.

Bestämmelserna om nedsättning av dagersättning tillämpas också i de fall en utlänning utan giltigt skäl vägrar medverka till *en* åtgärd som är nödvändig för att ett beslut om avvisning eller utvisning *ska* kunna verkställas.

13 §

Bistånd enligt denna lag lämnas i form av logi, *bostadsersättning*, dagersättning och särskilt bidrag.

Bistånd enligt denna lag lämnas i form av logi, dagersättning och särskilt bidrag.

14 §

Utlänningar som avses i 1 § första stycket 1 och 2 *och som inte*

Utlänningar som avses i 1 § första stycket 1 och 2 har rätt till logi på *ett asylboende*.

¹⁰ Senaste lydelse 2004:1377.

själva ordnar bostad har rätt till logi på *en förläggning*.

15 §¹¹

Den som har inkomst av förvärvsarbete eller som har annan inkomst eller egna tillgångar och som har logi på *en förläggning* skall betala ett skäligt belopp som ersättning till Migrationsverket. När kost ingår i inkvarteringen på *en förläggning* skall skälig ersättning betalas även för detta.

Den som har inkomst av förvärvsarbete eller som har annan inkomst eller egna tillgångar och som har logi på *ett asylboende* ska betala ett skäligt belopp som ersättning till Migrationsverket. När kost ingår i inkvarteringen på *ett asylboende* ska skälig ersättning betalas även för detta.

Underrättelse om bostadsadress

19 a §

En utlänning som avses i 1 § första stycket 1 och 2 som ordnar boende på egen hand ska hålla Migrationsverket underrättat om sin bostadsadress.

I 13 kap. 19 § utlänningslagen (2005:716) finns bestämmelser om att en ansökan om uppehållstillstånd får betraktas som återkallad om en asylsökande inte fullgör sin skyldighet enligt första stycket.

Tvångsåtgärder

12 a §

Om Migrationsverket begär det ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut enligt denna lag att en utlänning *som inte längre har rätt till bistånd i form av logi* ska lämna sin plats vid *anläggningsboendet*.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 eller 10 a § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

19 b §¹²

Om Migrationsverket begär det ska Polismyndigheten lämna den hjälp som behövs för att verkställa ett beslut enligt denna lag *som innebär* att en utlänning ska lämna sin plats vid *ett asylboende*.

¹¹ Senaste lydelse 2000:296.

¹² Senaste lydelse av tidigare 12 a § 2017:229.

19 c §

Migrationsverket får undersöka det boendetrymme och de slutna förvaringsställen som en utlänning disponerar på ett asylboende, om det kan misstänkas att utlänningen inte bor enbart på asylboendet och undersökningen behövs för att kunna bedöma om utlänningen uppfyller villkoret för dag-ersättning och särskilt bidrag i 8 a § första stycket.

Undersökningen ska genomföras i närvaro av ett vittne. All den hänsyn som omständigheterna medger ska iakttas.

22 §¹³

Migrationsverkets eller socialnämndens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Migrationsverkets beslut om anvisning av ensamkommande barn eller anvisning av en kommun för boende för utlänningar som avses i 1 § första stycket 2 får dock inte överklagas.

Migrationsverkets eller socialnämndens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Migrationsverkets beslut om anvisning av ensamkommande barn eller anvisning av en kommun för boende för utlänningar som avses i 1 § första stycket 2 får dock inte överklagas. *Migrationsverkets beslut om tilldelning av eller erbjudande om boendeplats enligt 3 § första stycket får inte heller överklagas.*

Migrationsverkets beslut får överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets utlänningen vistades när beslutet fattades.

Beslut i fråga om bistånd enligt denna lag gäller omedelbart.

Beslut i fråga om bistånd enligt denna lag gäller omedelbart. *Även ett beslut om att genomföra en undersökning enligt 19 c § gäller omedelbart.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

23 b §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om omfattningen av sådan samhällsintroduktion som avses i 3 c §.

¹³ Senaste lydelse 2022:1006.

19 §

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer *fastställer* grunder för beräkning av de belopp som avses i 15–18 §§ samt *meddelar* närmare föreskrifter om i vilka fall *bostadsersättning och* särskilt bidrag får beviljas.

23 c §¹⁴

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om* grunder för beräkning av de belopp som avses i 15, 17 och 18 §§ samt närmare föreskrifter om i vilka fall särskilt bidrag får beviljas.

23 d §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om undantag från 8 a § första stycket, om tillströmningen av utlänningar som avses i 1 § första stycket 1 eller 2 har varit eller kan väntas bli särskilt omfattande och det bedöms vara nödvändigt för att behovet av platser på asylboenden ska kunna tillgodoses.

24 §¹⁵

Den som är eller har varit verksam inom *förläggningsverksamhet* som drivs av enskild på uppdrag av Migrationsverket enligt 2 §, får inte obehörigen röja vad han eller hon *därvid* har *erfarit* om enskildas personliga förhållanden.

Den som är eller har varit verksam inom *boendeverksamhet* som drivs av *en* enskild på uppdrag av Migrationsverket enligt 2 §, får inte obehörigen röja vad han eller hon *då* har *fått veta* om enskildas personliga förhållanden.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 mars 2025.

2. Bestämmelserna i 8 a § tillämpas i fråga om utlänningar som är registrerade vid en förläggning vid ikraftträdandet från och med den 1 september 2025.

3. De upphävda bestämmelserna i 10 a § gäller för sådana utlänningar som avses i 2 till och med den 31 augusti 2025.

¹⁴ Senaste lydelse av tidigare 19 § 2004:1377.

¹⁵ Senaste lydelse 2000:296.

2 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs¹ att det i utlänningslagen (2005:716) ska införas en ny paragraf, 13 kap. 19 §, och närmast före 13 kap. 19 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

***När en ansökan om
uppehållstillstånd får betraktas
som återkallad***

19 §

Om den som ansöker om uppehållstillstånd som flykting enligt 4 kap. 1 § eller som alternativt skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 § inte håller Migrationsverket underrättat om sin bostadsadress i enlighet med 19 a § lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., får Migrationsverket betrakta ansökan som återkallad. Det gäller dock inte om utlänningen kan visa att underlåtenheten beror på omständigheter som han eller hon inte har kunnat råda över.

Första stycket gäller inte om utlänningen är ett barn.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2025.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd (omarbetning), i den ursprungliga lydelsen.

3 Förslag till ändring i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Anvisningar till kommuner ska i första hand omfatta nyanlända som är registrerade och *vistas vid* Migrationsverkets *anläggningsboenden* och nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 2 § utlänningslagen (2005:716).

Anvisningar till kommuner ska i första hand omfatta nyanlända som är registrerade och *bor på* Migrationsverkets *asylboenden* och nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 2 § utlänningslagen (2005:716).

Vid fördelningen av anvisningar mellan kommuner ska hänsyn tas till kommunens arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek, sammantagna mottagande av nyanlända och ensamkommande barn samt omfattningen av asylsökande som *vistas* i kommunen.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2025.